

หลักสูตร “ทักษะเอไอระดับพื้นฐาน (AI Basics)”

จัดโดย สถาบันพัฒนาบุคลากรภาครัฐด้านดิจิทัล ภายใต้การดำเนินงาน
ของสำนักงานพัฒนารัฐบาลดิจิทัล (องค์การมหาชน)
บรรยายโดย บริษัทไมโครซอฟท์ (ประเทศไทย) จำกัด

สิ่งสำคัญที่ต้องทำเมื่อใช้ AI

1. ตรวจสอบความถูกต้องของข้อมูล ข้อเท็จจริง (fact-check) โดยเฉพาะในเรื่องสำคัญ เช่น กฎหมาย การแพทย์ การเงิน
2. ปกป้องข้อมูลส่วนบุคคล เช่น เลขบัตรประชาชน รหัสผ่าน ข้อมูลสุขภาพ
3. เข้าใจว่า AI เป็นเครื่องมือช่วยคิด วิเคราะห์ หรือสรุปข้อมูล เป็นเพียง “ผู้ช่วย” แต่ไม่ใช่ “ผู้ตัดสินใจ”
4. หลีกเลี่ยงการใช้เพื่อหลอกลวงหรือสร้างความเสียหาย เช่น การสร้างข่าวปลอม (deepfake), ปลอมแปลงเสียงคนอื่น, ใช้เขียนรายงานหลอกลวง
5. ให้เครดิตหรือเปิดเผยการใช้ AI ถ้าใช้ AI ช่วยในงาน เช่น บทความ รายงาน การออกแบบ ควรเปิดเผยว่าใช้ AI เพื่อความโปร่งใส
6. เรียนรู้ข้อจำกัดของ AI ว่าไม่เข้าใจความรู้สึก ไม่รู้จักบริบททางสังคมบางอย่าง

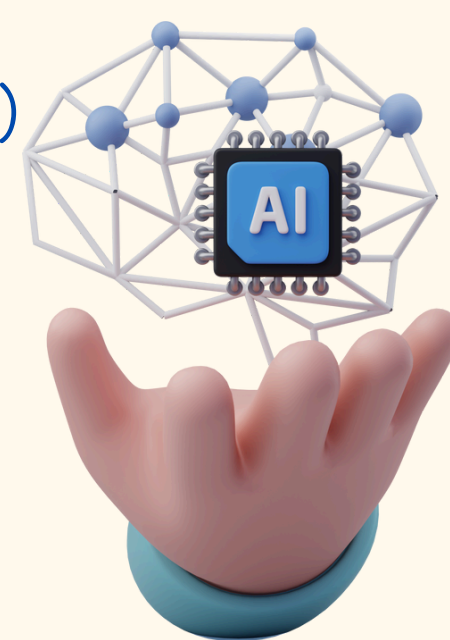
5 หลักการสำคัญของการพัฒนา AI อย่างรับผิดชอบ

1. ความโปร่งใส (Transparency) สามารถอธิบายได้ว่า AI ตัดสินใจอย่างไร (Explainability) เปิดเผยว่าเนื้อหาหรือผลลัพธ์ใดถูกสร้างโดย AI มีระบบตรวจสอบย้อนกลับได้ (Traceability)
2. ความยุติธรรม (Fairness / Non-discrimination) หลีกเลี่ยงอคติทางเชื้อชาติ เพศ ศาสนา ฯลฯ
3. ความปลอดภัยและความมั่นคง (Safety & Security) มีระบบควบคุมเพื่อหยุดการทำงานหากเกิดปัญหา
4. ความรับผิดชอบ (Accountability) ต้องมี “คน” หรือ “องค์กร” รับผิดชอบต่อการใช้งาน AI
5. การคุ้มครองข้อมูลและความเป็นส่วนตัว (Privacy & Data Governance) เก็บและใช้ข้อมูลอย่างมีจริยธรรม

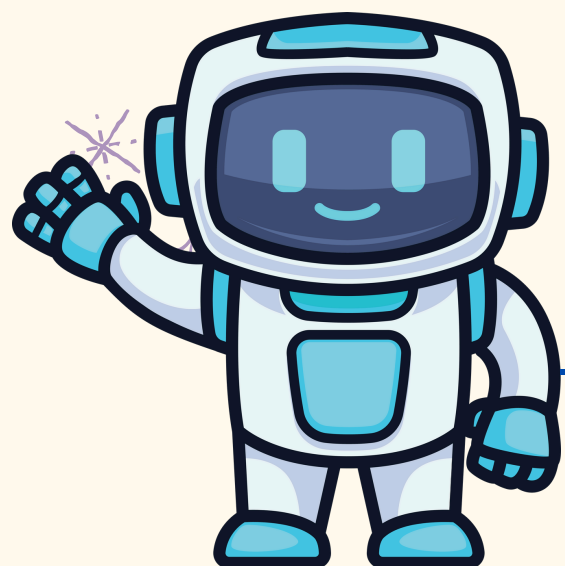
การทำงานของ Generative AI

อาศัยเทคนิค Deep Learning โดยเฉพาะ โมเดลภาษา (Language Models) และ โมเดลเชิงภาพ (Vision Models) เช่น GPT, Diffusion, GAN ซึ่งเรียนรู้จากข้อมูลขนาดใหญ่ และพยายาม “ทำนาย” สิ่งที่จะเกิดขึ้นต่อไป เช่น คำถัดไปในประโยค หรือพิกเซล

ตัวอย่างการใช้งานในชีวิตจริง เช่น เขียนอีเมล/เอกสาร/บทความ อัตโนมัติ สร้างเนื้อหาสำหรับโฆษณา แปลภาษา ช่วยแต่งเพลง วาดภาพ หรือออกแบบ ตอบคำถามลูกค้าอัตโนมัติ สร้างแบบจำลองสถานการณ์

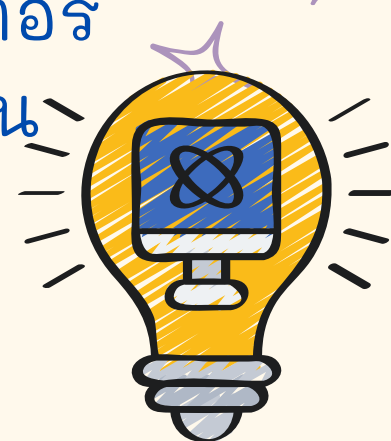
NLG (Natural Language Generation) หรือ "การสร้างภาษาธรรมชาติ" คือ กระบวนการที่คอมพิวเตอร์สร้างข้อความภาษา "มนุษย์" ที่อ่านเข้าใจได้ โดยอัตโนมัติ เช่น ประโยค รายงาน หรือบทความ จากข้อมูลที่เป็นโครงสร้าง เช่น ตาราง, ตัวเลข, ข้อความสั้น หรือคำสั่ง

ตัวอย่างเทคโนโลยีที่ใช้ NLG (สร้างภาษา/ข้อความใหม่)

- ChatGPT: ตอบคำถาม/แต่งบทความตามคำสั่ง
- Quill (by Narrative Science): สร้างรายงานทางธุรกิจจากข้อมูล Excel
- Google Assistant / Siri: ตอบคำถามเป็นข้อความพูดได้
- ระบบสรุปข่าวอัตโนมัติ เช่น สรุปข่าวการเงิน/กีฬา

NLP (Natural Language Processing) คือ กระบวนการทำให้คอมพิวเตอร์เข้าใจภาษา "มนุษย์" ทั้งการอ่าน ฟัง พูด และเขียน เช่นเดียวกับที่คนสื่อสารกัน

ตัวอย่างเทคโนโลยีที่ใช้ NLP (วิเคราะห์ข้อความ)

- แปลภาษาอัตโนมัติ เช่น Google Translate, DeepL แปลข้อความหรือเอกสารได้หลายภาษา
- Chatbot ตอบลูกค้า เช่น แชทบอทลูกค้าอัตโนมัติใน Facebook, LINE OA หรือเว็บไซต์ของ
- พิมพ์ด้วยเสียง (Speech to Text) เช่น ใช้พิมพ์เอกสารหรือข้อความบนมือถือโดยพูดแทนการพิมพ์
- การกรองสแปมหรืออีเมลขยะ เช่น Gmail วิเคราะห์ข้อความในอีเมลเพื่อแยกสแปมออกจากอีเมลปกติ
- การสรุปข้อความอัตโนมัติ สรุปบทความ ข่าว หรือรายงานให้สั้นลงเข้าใจง่าย เช่น ฟีเจอร์ในบางแอป
- ตรวจสอบการสะกดคำหรือไวยากรณ์ ใน Word, Google Docs ช่วยแก้ไขคำผิดหรือปรับประโยคให้ดีขึ้น
- วิเคราะห์ความคิดเห็นบนโซเชียลมีเดีย บริษัทใช้ NLP วิเคราะห์ความพึงพอใจของลูกค้าจากคอมเมนต์ใน Facebook, Twitter ฯลฯ

ความแตกต่างระหว่าง NLG และ NLP

ประเด็น	NLP (Natural Language Processing)	NLG (Natural Language Generation)
ความหมาย	การประมวลผลภาษาธรรมชาติ คือ เทคโนโลยีที่ทำให้คอมพิวเตอร์ เข้าใจภาษา human language	การสร้างภาษาธรรมชาติ คือ กระบวนการที่ AI สร้างข้อความหรือภาษาขึ้นมาเอง โดยอัตโนมัติ
เป้าหมาย	ทำให้คอมพิวเตอร์ "เข้าใจ" ข้อความของมนุษย์	ทำให้คอมพิวเตอร์ "เขียนหรือพูด" แบบมนุษย์
ขอบเขตการใช้งาน	การแปลภาษา, การวิเคราะห์ความรู้สึก, การสรุปข้อความ, การตรวจสอบไวยากรณ์	การเขียนรายงานอัตโนมัติ, การตอบแชท, การสร้างบทความ, การแต่งเรื่องเล่า
เป็นส่วนหนึ่งของ	เป็นศาสตร์ใหญ่ที่ครอบคลุมทั้งการเข้าใจ การแปล การตอบกลับ	เป็นแขนงย่อยของ NLP ที่เน้นการ "สร้าง" ข้อความ
ตัวอย่างเครื่องมือ	Google Translate, Grammarly, Chatbot เข้าใจคำถาม	ChatGPT, Jasper AI, ระบบสรุปรายงานข่าวอัตโนมัติ

ตัวอย่าง AI ในด้านสุขภาพและการแพทย์

- วินิจฉัยโรคด้วยภาพทางการแพทย์ (Medical Imaging Diagnosis)
 - AI วิเคราะห์ภาพเอกซเรย์, MRI, CT scan เพื่อช่วยแพทย์ตรวจจับโรค เช่น มะเร็งปอดอักเสบ หรือโรคหัวใจ
 - ตัวอย่าง: Google DeepMind, IBM Watson Health
- ระบบช่วยวินิจฉัยอาการ (Clinical Decision Support)
 - AI ประมวลผลข้อมูลผู้ป่วยและประวัติสุขภาพ เพื่อช่วยแพทย์ตัดสินใจวินิจฉัยและแนะนำการรักษา
 - ตัวอย่าง: Babylon Health, Ada Health
- การติดตามและวิเคราะห์ข้อมูลสุขภาพแบบเรียลไทม์ (Remote Monitoring)
 - ใช้ AI วิเคราะห์ข้อมูลจากอุปกรณ์สวมใส่ (wearables) เช่น นาฬิกาอัจฉริยะ เพื่อตรวจจับภาวะผิดปกติและแจ้งเตือนล่วงหน้า
 - ตัวอย่าง: Fitbit, Apple Health
- ช่วยวางแผนการรักษาและการจัดยา (Treatment Planning & Drug Discovery)
 - AI ช่วยค้นหาวิธีรักษาใหม่ ๆ หรือออกแบบยาได้เร็วขึ้น
 - ตัวอย่าง: Insilico Medicine, Atomwise
- แชทบอทและผู้ช่วยด้านสุขภาพ (Health Chatbots & Virtual Assistants)
 - ให้คำแนะนำเบื้องต้น ตอบคำถามสุขภาพ และช่วยนัดหมายแพทย์
 - ตัวอย่าง: Woebot, Florence

Microsoft Copilot

✧ ฟีเจอร์ AI ที่ผสมผสานอยู่ในผลิตภัณฑ์ของ Microsoft เช่น Word, Excel, PowerPoint, Outlook และ Teams เพื่อช่วยเพิ่มประสิทธิภาพในการทำงาน โดย ✧ สามารถช่วยงานด้านต่าง ๆ ได้ดังนี้

1. ช่วยเขียนและแก้ไขเอกสาร (Word)

- สร้างร่างเอกสารหรือเนื้อหาเบื้องต้น
- สรุปข้อความยาว ๆ ให้กระชับ
- ตรวจคำผิด แก้ไขไวยากรณ์
- ช่วยแนะนำสำนวนและรูปแบบการเขียนให้เหมาะสม

2. วิเคราะห์และจัดการข้อมูล (Excel)

- สร้างสูตรคำนวณอัตโนมัติ
- วิเคราะห์ข้อมูลและสร้างกราฟ
- สรุปข้อมูลจากตารางใหญ่ ๆ อย่างรวดเร็ว
- แนะนำวิธีการจัดการข้อมูลเพื่อให้เห็นภาพรวมชัดเจน

3. สร้างงานนำเสนอ (PowerPoint)

- สร้างสไลด์จากเนื้อหาที่ให้มา
- แนะนำรูปแบบการออกแบบและจัดวางสไลด์ ✧
- สรุปประเด็นสำคัญจากเอกสารหรือข้อมูลเพื่อใส่ในสไลด์ ✧

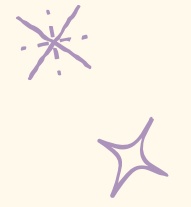
4. ช่วยจัดการอีเมลและตารางนัดหมาย (Outlook)

- สรุปเนื้อหาอีเมลยาว ๆ
- แนะนำตอบกลับอีเมลแบบมืออาชีพ
- ช่วยจัดตารางเวลานัดหมายอัตโนมัติ

5. เพิ่มประสิทธิภาพการประชุมและการสื่อสาร (Teams)

- สร้างสรุปการประชุมอัตโนมัติ
- จัดบันทึกประเด็นสำคัญ
- แนะนำงานที่ต้องติดตามหลังประชุม

ประโยชน์ของการมีทักษะ AI ระดับพื้นฐาน

1. ช่วยเพิ่มความเร็วในการทำงานสร้างสรรค์
2. ลดภาระงานซ้ำซ้อน
3. ขยายขอบเขตความคิดสร้างสรรค์
4. ใช้งานได้ในหลายวงการ: การศึกษา, การแพทย์, ธุรกิจ, การออกแบบ, การตลาด ฯลฯ

จัดทำโดย นางนริศชา ภู์กลีบ ตำแหน่งนักทรัพยากรบุคคลชำนาญการ
กลุ่มพัฒนาระบบงานและอัตรากำลัง กองการเจ้าหน้าที่
สิงหาคม 2568

